

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6067/2567

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. โจทก์ คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 55, พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 52, พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 53, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 8, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 31, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 54, ป.วิ.พ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้คดีนี้จำเลยจะให้การต่อสู้เรื่องอำนาจฟ้องไว้ในคำให้การเพียงประการเดียวว่า โจทก์ยื่นคำฟ้องเกินระยะเวลาที่ พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 กำหนดไว้ โดยมีได้ให้การต่อสู้ไว้ด้วยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากโจทก์มิได้เป็นผู้ยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทนและมีได้เป็นผู้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 52 จึงไม่มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานตามมาตรา 53 วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่เมื่อปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องดังกล่าวเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การก็สามารถยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 บัญญัติเกี่ยวกับการนำคดีมาฟ้องศาลแรงงานไว้เป็นการเฉพาะในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ที่ไม่พอใจคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 และได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน เมื่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีคำวินิจฉัยอย่างใดแล้วผู้อุทธรณ์ยังไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง เฉพาะผู้อุทธรณ์เท่านั้นที่มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลแรงงาน ตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 53 วรรคหนึ่ง โจทก์มิได้เป็นผู้อุทธรณ์คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามมาตรา 52 วรรคหนึ่ง โจทก์จึงไม่อาจฟ้องคดีต่อศาลแรงงานได้โดยอาศัยอำนาจของบทบัญญัติตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 ไม่ปรากฏว่า พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาให้โจทก์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของจำเลยในกรณีดังกล่าวไว้ จึงเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่โจทก์ได้รับจากคำวินิจฉัยของจำเลยไว้โดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ดี การที่จำเลยมีคำวินิจฉัยกลับคำวินิจฉัยสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่า ส. ผู้ตาย มีนิติสัมพันธ์เป็นลูกจ้างโจทก์ และประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง จึงมีสิทธิได้รับเงินทดแทนตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 อันเป็นการใช้อำนาจตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ทำให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีหนังสือที่ สฎ 0030/10574 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 เรื่อง แจ้งให้ไปขึ้นทะเบียนกองทุนประกันสังคม และกองทุนเงินทดแทน ซึ่งเป็นผลให้โจทก์มีฐานะเป็นนายจ้างและมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. 2533 และ พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของจำเลยโดยตรง ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตาม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 โจทก์จึงเป็นผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิแล้ว

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 31 การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยมีลักษณะเป็นคดีอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง (4) แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 และเมื่อไม่ปรากฏว่า พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 กำหนดถึงขั้นตอนการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนในกรณีของโจทก์ดังกล่าวนี้ไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่ใช่กรณีตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 8 วรรคสอง ที่บัญญัติว่า คดีตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่...กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนบัญญัติให้ร้องเรียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ จะดำเนินการในศาลแรงงานได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตาม ขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติไว้แล้ว ทั้งปรากฏตามหนังสือของ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ สฎ 0030/10573 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 เรื่อง แจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ที่ระบุไว้ในย่อหน้าสุดท้ายว่า ... หากท่านไม่เห็นด้วยมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ ดังนั้น เมื่อ โจทก์เป็นผู้ถูกโต้แย้งสิทธิโดยได้รับผลกระทบจากหนังสือของสำนักงานประกันสังคมจังหวัด สุราษฎร์ธานี ที่ สฎ 0030/10574 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 ซึ่งเป็นผลมาจากคำวินิจฉัยของ จำเลยที่ 40/2564 และโจทก์เห็นว่าคำวินิจฉัยของจำเลยดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงนำคดีมา ฟ้องต่อศาลแรงงานภาค 8 เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยภายใน 30 วัน นับแต่วันที่โจทก์ได้รับหนังสือของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานีดังกล่าว โจทก์จึง มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยที่ 40/2564 และมีคำสั่งว่านายสง่าไม่มี นิติสัมพันธ์กับโจทก์ในฐานะนายจ้างลูกจ้าง โจทก์ไม่ต้องขึ้นทะเบียนประกันสังคม และนางศิริพร ภรรยาผู้ตาย ไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 จำเลยให้การ และแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานภาค 8 พิพากษาว่า ให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลย ที่ 40/2564 ลงวันที่ 28 เมษายน 2564 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดี ชำนาญพิเศษแผนกคดีแรงงานพิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลย จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจาก ศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ศาลแรงงานภาค 8 ฟังข้อเท็จจริงและวินิจฉัยว่า จำเลยมีคำวินิจฉัยที่ 40/2564 ลงวันที่ 28 เมษายน 2564 และโจทก์ทราบคำวินิจฉัยดังกล่าวเมื่อ วันที่ 24 มิถุนายน 2564 โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เพื่อให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 เป็นการนำคดีไปสู่ศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยตาม พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 53 (ที่ถูก มาตรา 53 วรรคหนึ่ง) ที่ศาลแรงงานภาค 8 มีคำสั่งให้โจทก์ไปทำคำฟ้องเข้ามาใหม่ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่งดังกล่าวของศาล และโจทก์ได้ยื่นคำฟ้องเข้ามาใหม่เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2564 ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาที่ศาล กำหนดให้ และศาลมีอำนาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 26 จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่โจทก์ได้นำคดีไปสู่ศาลภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง โจทก์ว่าจ้างให้นายสง่า ผู้ตาย นายประสาน และนายอำนาจ ขับรถบรรทุกไป

ส่งสินค้าให้แก่ลูกค้า จ่ายค่าจ้างเป็นรายเที่ยวโดยไม่มีเงินเดือนประจำที่แน่นอน ทั้งนี้ ตามหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย จากเงินค่าจ้างของผู้ตาย นายประสาน และนายอำนาจในแต่ละเดือนไม่เท่ากัน ในการทำงานโจทก์ไม่ได้วางกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับวันหยุด วันลา หรือบทลงโทษเมื่อมีการกระทำผิดอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ผู้ตายและคนขับรถบรรทุกทุกคนต้องถือปฏิบัติ และไม่ปรากฏว่าผู้ตาย นายประสาน และนายอำนาจ ขับรถบรรทุกไปส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าจะต้องมีการกำหนดวันเวลาที่ออกเดินทางหรือต้องไปส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าในวันเวลาใดในแต่ละเที่ยว แสดงว่าผู้ตายและคนขับรถบรรทุกทุกคนสามารถที่จะกำหนดวันเวลาที่ออกเดินทางหรือจะถึงจุดหมายปลายทางที่จะส่งสินค้าได้เองตามความเหมาะสมโดยโจทก์มุ่งถึงผลสำเร็จของงานเท่านั้น โดยเฉพาะผู้รับจ้างมีสิทธิปฏิเสธไม่รับงานตามที่โจทก์ว่าจ้างก็ได้ เมื่อผู้รับจ้างขับรถบรรทุกของโจทก์ออกไปแล้ว ผู้รับจ้างอาจจะให้บุคคลอื่นช่วยขับแทนก็ได้ และปกติผู้รับจ้างสามารถนำรถบรรทุกไปจอดไว้ที่บ้านของตนเองหรือที่อื่นก็ได้เนื่องจากผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าน้ำมันด้วยตนเอง ย่อมแสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาสั่งงานผู้ตายและคนขับรถบรรทุกคนอื่น การที่นายศรชัย หัวหน้าผู้จัดการโจทก์โทรศัพท์สั่งงานผู้ตายและคนขับรถบรรทุกคนอื่นเป็นเพียงการแจ้งให้ผู้ตายและคนขับรถบรรทุกคนอื่นทราบว่าต้องขับรถบรรทุกสินค้าไปส่งให้แก่ผู้ใดเท่านั้น เพราะผู้ตายและคนขับรถบรรทุกคนอื่นไม่ได้เข้าไปทำงานหรือพักอาศัยอยู่ที่สำนักงานของโจทก์ ย่อมจะไม่สามารถสั่งงานด้วยวาจาโดยตรงได้ และไม่ได้ใช้โทรศัพท์เพื่อควบคุมการทำงานของผู้ตายและคนขับรถบรรทุกคนอื่น เพราะไม่มีหน้าที่ต้องรายงานให้โจทก์ทราบ แม้รถบรรทุกที่ผู้ตายขับเป็นของโจทก์ แต่มีราคาสูงมากย่อมเป็นการยากที่ผู้ตายและคนขับรถบรรทุกคนอื่นจะสามารถจัดหาซื้อรถบรรทุกขนาดใหญ่มาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองเพื่อนำมาขับรับจ้างได้ ลำพังโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถบรรทุกที่ผู้ตายขับมิใช่ปัจจัยหรือเหตุผลที่ชี้ขาดว่าสัญญาจ้างระหว่างโจทก์กับผู้ตายเป็นสัญญาจ้างแรงงาน การที่โจทก์ติดตั้งเครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถและเอาประกันภัยรถบรรทุกที่ผู้ตายขับในขณะที่เกิดเหตุรวมทั้งรถบรรทุกคันอื่นของโจทก์ก็เนื่องจากต้องปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้ มิใช่เป็นการติดตั้งเครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถบรรทุกคันที่ผู้ตายขับในขณะที่เกิดเหตุเพื่อควบคุมการทำงานของผู้ตายอย่างใกล้ชิด เพราะการที่ผู้ตายต้องขับรถบรรทุกไปส่งสินค้าตามที่รับจ้างจากโจทก์เป็นการรับจ้างโดยคิดค่าจ้างเป็นรายเที่ยวโดยมุ่งถึงผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ ไม่มีกำหนดเวลาการออกเดินทางหรือต้องไปถึงจุดหมายปลายทางเมื่อใด ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ตาย ตารางข้อมูลการเดินทางเป็นเพียงข้อมูลที่ต้องส่งให้แก่กรมการขนส่งทางบกเพื่อตรวจสอบการทำงานของผู้ตายซึ่งเป็นผู้ขับให้ปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ตายกับโจทก์ หากผู้ตายกระทำความผิดพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ก็เป็นเรื่องที่กรมการขนส่งทางบกต้องเป็นผู้ดำเนินคดีกับผู้ตายเพราะโจทก์ไม่มีอำนาจลงโทษผู้ตาย นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับโจทก์จึงมิใช่เป็นการจ้างแรงงาน ผู้ตายมิใช่ลูกจ้างโจทก์ กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยต่อไปว่าขณะเกิดเหตุผู้ตายถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างหรือไม่ คำสั่งของจำเลยที่ให้กลับคำวินิจฉัยของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีมติว่า ผู้ตายมีนิติสัมพันธ์เป็นนายจ้างลูกจ้างกับโจทก์ และประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง จึงมีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษวินิจฉัยว่า อุทธรณ์ของจำเลยที่อ้างว่า ศาลแรงงานภาค 8 ไม่แจ้ง

ข้อเท็จจริงให้จำเลยทราบจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามวันที่ปรากฏในสำเนาคำฟ้องที่ส่งให้แก่จำเลย เป็นวันที่โจทก์ยื่นคำฟ้อง อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้มีลักษณะบิดเบือนและเพิ่มเติมข้อเท็จจริงโดยยก เรื่องที่ศาลแรงงานภาค 8 ไม่แจ้งข้อเท็จจริงแก่จำเลยเพื่อให้ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นว่า วันที่โจทก์ยื่นคำฟ้องต้องถือตามวันที่โจทก์นำคำฟ้องมายื่นใหม่ซึ่งล่วงเลยระยะเวลานับแต่วันที่ โจทก์ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยจากจำเลยแล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ทั้งที่ศาลแรงงานภาค 8 วินิจฉัย ในประเด็นข้อพิพาทพร้อมเหตุผลชัดเจนแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้เป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง คดีนี้จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การโดยยกขึ้นต่อสู้อ้างเหตุเพียงว่า โจทก์นำคดีไปสู่ศาลแรงงาน ภาค 8 พันกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของจำเลยเป็นที่สุด โจทก์ไม่ มีอำนาจฟ้อง อุทธรณ์ของจำเลยที่อ้างว่าโจทก์มิใช่ผู้อุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อจำเลย เป็นการยกข้อเท็จจริงที่จำเลยมิได้ให้การต่อสู้ไว้ชั้นอุทธรณ์ และเป็นข้อเท็จจริงที่ยังไม่ยุติโดยโจทก์ นำสืบว่าโจทก์ยื่นอุทธรณ์ต่อจำเลย จึงเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบใน ศาลแรงงานภาค 8 ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง ส่วนที่จำเลยอุทธรณ์ว่า ลักษณะการทำงานต้องทำงานตามคำสั่งของโจทก์ที่ ส่งงานทางโทรศัพท์ มีการติดตั้งเครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการ ทำงานที่โจทก์เป็นผู้จัดหาเพื่อควบคุมกำกับดูแลติดตามตัวคนขับรถ โจทก์ให้การครั้งแรกเรียก ตนเองว่านายจ้างและเรียกผู้ตายว่าลูกจ้าง โจทก์จ่ายค่าจ้างตามจำนวนเที่ยวรถตามผลงานที่ทำได้ ผู้ตายต้องขับรถด้วยตนเอง ไม่อาจนำไปให้บุคคลอื่นขับแทนได้ กรณีเกิดอุบัติเหตุโจทก์เป็น ผู้รับผิดชอบแก่บุคคลภายนอก งานขนส่งไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอนเพราะขึ้นอยู่กับการว่าจ้างของ ลูกค้า หากคนขับรถต้องการนำรถกลับบ้านต้องได้รับอนุญาตจากโจทก์ก่อน ข้อเท็จจริงดังกล่าว เพียงพอที่จะรับฟังว่าเป็นการจ้างแรงงาน หาใช่จ้างทำของไม่ นั้น อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้เป็นการ โต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลแรงงานภาค 8 เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัย ข้อกฎหมายดังที่จำเลยอ้าง เป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง คดีมีปัญหาที่ต้อง วินิจฉัยเฉพาะฎีกาของจำเลยที่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า ที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษไม่รับวินิจฉัย อุทธรณ์ของจำเลยที่ว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เนื่องจากเป็นข้อที่ไม่ได้วาทกล่าวมาแล้วโดยชอบ ในศาลแรงงานภาค 8 นั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า แม้คดีนี้จำเลยจะให้การต่อสู้เรื่อง อำนาจฟ้องไว้ในคำให้การเพียงประการเดียวว่า โจทก์ยื่นคำฟ้องเกินระยะเวลาที่พระราชบัญญัติ เงินทดแทน พ.ศ. 2537 กำหนดไว้ โดยมีได้ให้การต่อสู้ไว้ด้วยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจาก โจทก์มิได้เป็นผู้ยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทนและมีได้เป็นผู้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 52 จึงไม่มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานตาม มาตรา 53 วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่เมื่อปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องดังกล่าวเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วย ความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การก็สามารถยกขึ้นอ้าง ในชั้นอุทธรณ์ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคสอง ประกอบ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง ที่ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษไม่รับวินิจฉัยให้ชั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลย ฟังขึ้น เมื่อคดีขึ้นมาสู่ศาลฎีกาแล้วและข้อเท็จจริงที่ศาลแรงงานภาค 8 ฟังมาเพียงพอที่ศาลฎีกาจะ วินิจฉัยในปัญหาตามอุทธรณ์ข้อนี้ได้ เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว ศาลฎีกา

เห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ไปเสียทีเดียวโดยไม่ต้องย้อนสำนวนให้ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิจารณาก่อน ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า คดีนี้นางศิริพร ภรรยาผู้ตาย เป็นผู้ยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทนและอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อจำเลย โจทก์ก็ได้เป็นผู้อุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต่อจำเลย โจทก์จึงไม่มีสิทธินำคดีไปฟ้องศาลแรงงาน โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ซึ่งได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการประเมินเงินสมทบของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้แล้วไม่พอใจคำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการประเมินเงินสมทบนั้น ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการประเมินเงินสมทบ ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นคำสั่งตามมาตรา 47 และวรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบ มาตรา 53 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ถ้าไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด แสดงให้เห็นได้ว่า ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 บัญญัติเกี่ยวกับการนำคดีมาฟ้องศาลแรงงานไว้เป็นการเฉพาะในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ที่ไม่พอใจคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน เมื่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีคำวินิจฉัยอย่างใดแล้วผู้อุทธรณ์ยังไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง เฉพาะผู้อุทธรณ์เท่านั้นที่มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลแรงงานตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 53 วรรคหนึ่ง โจทก์มิได้เป็นผู้อุทธรณ์คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามมาตรา 52 วรรคหนึ่ง โจทก์จึงไม่อาจฟ้องคดีต่อศาลแรงงานได้โดยอาศัยอำนาจของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 อีกทั้งไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาให้โจทก์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของจำเลยในกรณีดังกล่าวไว้เช่นกัน จึงเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่โจทก์ได้รับจากคำวินิจฉัยของจำเลยไว้โดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ดี การที่จำเลยมีคำวินิจฉัยกลับคำวินิจฉัยสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่า นายสง่า ผู้ตาย มีนิติสัมพันธ์เป็นลูกจ้างโจทก์ และประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างจึงมีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 อันเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ทำให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีหนังสือที่ สฎ 0030/10574 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 เรื่อง แจ้งให้ไปขึ้นทะเบียนกองทุนประกันสังคม และกองทุนเงินทดแทน ซึ่งเป็นผลให้โจทก์มีฐานะเป็นนายจ้างและมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของจำเลยโดยตรง ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 โจทก์จึงเป็นผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 31 การ

ที่โจทก์นำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคดีอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 และเมื่อไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 กำหนดถึงขั้นตอนการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนในกรณีของโจทก์ดังกล่าวนี้ไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่ใช้กรณีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 8 วรรคสอง ที่บัญญัติว่า คดีตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่...กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนบัญญัติให้ร้องเรียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้จะดำเนินการในศาลแรงงานได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติไว้แล้วดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นอีกด้วย ทั้งปรากฏตามหนังสือของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ สฎ 0030/10573 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 เรื่อง แจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ที่ระบุไว้ในย่อหน้าสุดท้ายว่า ... หากท่านไม่เห็นด้วยมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ ดังนั้น เมื่อโจทก์เป็นผู้ถูกโต้แย้งสิทธิโดยได้รับผลกระทบจากหนังสือของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ สฎ 0030/10574 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 ซึ่งเป็นผลมาจากคำวินิจฉัยของจำเลยที่ 40/2564 และโจทก์เห็นว่าคำวินิจฉัยของจำเลยดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลแรงงานภาค 8 เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของจำเลยภายใน 30 วัน นับแต่วันที่โจทก์ได้รับหนังสือของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานีดังกล่าว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษากลับ ให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษที่ให้อยุทธรณ์ของจำเลย และบังคับตามคำพิพากษาศาลแรงงานภาค 8

องค์คณะ

นพดล คชรินทร์ · พงษ์รัตน์ เครือกลิน · ธวัชชัย รัตนเหลียม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6067/2567>